

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

[„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.]

Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Hódolattal és szeretettel ünnepelte az ország népe a Kormányzó Úr születésnapját

A hadbanálló ország lelkes szeretettel és mélyes hódolattal ünnepelte országgyarapító kormányzónk, vitéz nagybányai Horthy Miklós 76. születésnapját. Ünnepi istentiszteleteken szállt az ima az Egek Urához a Legelső Magyar Ember életeért, egészségéért, a helyőrségek ünnepeket tartottak, a hazak országserzte zászlódszt öltöttek, a miniszterelnök tavriratban fejezte

ki a nemzet és a kormány szereksikvánatait; a tábornoki kar díszében a honvédelmi miniszter mondott pohárköszöntőt; este az Operaházban díszelőadás volt, melyen a kormány több tagja és a diplomáciai testület tagjai jelentek meg.

Meleghangú üdvözlőtavriratban fejezte ki jókívánságait Hitler Adolf, a Nagynémet Birodalom Főhrere.

felhívását intézte nemzetünkhöz.

— Hazánkat az évszázadok folyamán mindig nagy veszedelmek környékeztek és környékezik ma is. Mi tartott meg bennünket? Mit tett képessé arra, hogy a veszedelmekkel dacolva megmaradjunk s győzelmesen álljunk az idők viharát? A fegyveres helytállás, az áldozatkészség, a katonás szellem, a férfias becsület, a hűség és a kötelességtudás... azok a magyar erények, amelyek Óbenne öltenek testet.

— Horthy Miklós negyedévszázad óta sziklaszilárd hittel vezeti az országot. Ezért ma, amikor a nemzet ismét létéért harcol, a hazát, családot, az emberhez méltó

életet fenyegető holsevizmus ellen: törhetetlen hűséggel és minden áldozatra készen tekint reá. Várja és követi parancsait! Minden magyar ember, az arcvonalon küzdő katona és a háterszágban dolgozó polgár egyaránt hódolattal emlékezik meg a mai évfordulón igaz és tisztá vezéréől és bizik a jövőben, mert hisz benne és hisz Horthy Miklóshan.

— Adjon a magyarok Istene Kormányzó Urunknak továbbra is erőt és egészséget az ország vezetéséhez! Résztesse abban a kegyelemben, hogy átvezethesse népét az igazságosabb és szebb jövőbe, amelynek ő volt az első európai harcosa! — Fenkölt személye álljon meg sok, sok évig felettünk, mint a magyar harci erények és becsület ragyogó példája. A magyarok Istene óvja, áldja életét és tartsa meg őt gyarapodó, jövőjében bizó, örökké hálás népe számára!

A miniszterelnök rádióbeszéde

Június 18-án délelben Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök az alábbi rádióbeszédben köszöntötte a Főméltóságú Urat:

— A harcban álló nemzet — kezdte beszédét a miniszterelnök — mélyes hódolattal köszönti legfőbb Hadurát, Kormányzó Urunkat. Soha ilyen bensőségesen nem érezte át a magyarság ezt az ünnepet, mint ma, amikor sorsdöntő küzdelemben áll, amikor a lét és nemlét kérdése tölti el a lelkeket, amikor hazánk további ezeréves jövőjének biztosítása és kiharcolása hárul a mostani nemzedékre.

— Mélyes hódolattal és hazafiúi, hűséges szeretettel fordulunk Kormányzó Urunk felé ezen a napon, hetvenhatodik születésnapján. Feltekinünk reá és érezzük: büszké lehetünk magyarságunkra s büszkéek arra, hogy Horthy Miklós a vezérünk.

— Mindig harcoss, kemény nemzet voltunk: csak az igazi tekintélyt ismertük el. Küzdelmes és diésőséges, nagy történetünk folyamán csak azt tekintettük legelső magyar embernek, aki első volt a haza iránti kötelességek teljesítésében.

— Vitéz nagybányai Horthy Miklós ilyen kivételes, nagy egyénisége a magyar történelemnek. Azért vezérünk ő, mert a legelső és a legjobb közöttünk. Első a harcban, első az áldozathozatalban, első a hazafisághban és becsületben, első a törhetetlen, férfias hűségben. Nem az ünnepi hangulat adja ajkunkra s szavakat, hanem maga a történelem.

— Az a hetvenhat esztendő, amelyet tündöklő és példaadó élete átvél, nagy idő az európai nemzetek történetében és valóságos korszaka a magyarságnak. Hiszen nemzetünk ebben az időben a végszélre, a megsemmisülés szélén állott s ha nem akadt volna erős kéz, szilárd akarat és bizakodó energia, amely visszarántotta volna a szakadék széléről, Magyarország ma már talán csak a múlt emléke lenne. Az erős kéz, a törhetetlen akarat, a bizakodás és erény: Horthy Miklós. Ő vezette ki nemzetünket Trianonból; ő vezette népét soha nem látott fejlődésének útjára.

Büszke és harcoss nemzetünk hagyományából merítette ehhez az erőt s ma ugyanazzal a bizakodással tekint népünk jövője elé, mint 25 esztendővel ezelőtt, amikor első

A szövetkezeti ideál

SCHANDL KÁROLY elnök megnyitó beszéde a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége közgyűlésén

A háború ötödik évében teljes erőfeszítéssel küzd a nemzet az igazságos és tartós béke eléréseért. Ebben az erőfeszítésben a belső front egyik legbiztosabb támasza a félszázad óta többször kipróbált szövetkezeti hálózat.

A közben felmerült masirányú kísérletek is azt igazolták, hogy a gazdasági élet fenntartása lehetetlen a szövetkezetek nélkül. Ha nem lennének szövetkezeink, amelyek népünk lelkébe és életébe kirihathatlan gyökereket bocsátottak, akkor most kellene azokat sietve megszervezni, hogy a gazdasági élet a legnagyobb szükség idején ne nélkülözze az erkölcsös és önségély kiegyensúlyozó szerveit.

Az emberi gyöngességgel együttjáró alantas szenvedélyek minden országban természetes szövetségesei a fegyveres külső ellenségnek s leküzdésükre kitartóan kell fejleszteni és szembeállítani a leghatásosabb védőfegyvereket. A nyereszkedési vágyból eredő feketepiac, mely világszerte terjed a háború elhúzódásával, leghatásosabb ellenszere a rendezett ellátás és szakadatlan termelés. Az állami kényszerrendszabályok ebben a harcban egy pillanatra sem nélkülözhetők, de az állami intézkedések magukban nem volnának elegendők, ha nem jelentkeznének az ellátás és termelés lelki feltételei, melyek

a puritán szövetkezeti ideálban egyesültek. A jóra való összefogás, az összetartozás érzetéből táplálkozó szolidaritás, az egészséges önségély szelleme a mindent a hatóságtól váró káros túnyasággal szemben a tisztult erkölcsi érzék, a becsületesség és kötelesség a legnagyobb kísértekek közepette is, a hűség, a valóságosság, a hazaszeretet, a törvények és hatóságok tisztelete, a családiás érzés, kötelességtudás, ösztönös, szorgalom és kölcsönös megbecsülés olyan ismérvei a szövetkezeti ideálnak, amelyek a háború gazdasági fúriáit a legbiztosabban lehet leküzdeni.

Hiteliszövetkezetek, fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, tejszövetkezetek, biztosító, földberlő, termelő és munkavállaló szövetkezetek szilárdan állják a küzdelmet a háború ötödik esztendőjében is és talán ez a legkiemelkedőbb és legmegnyugtatóbb megállapítás Magyarország ezidei seregszemléjén: a háború ötödik évében töretlen, sőt fokozott erőt mutatnak szövetkezeink. Ha a kapzsiság, fegyelméletlenség és uszóra síkertelenül ostromolja a magyar gazdasági életet, ebben nagy érdeme van a szellemében egészséges szövetkezeti hálózatnak, mely háborús erőfeszítésünk sikerében hordja bekebeli fellendülésének biztos zalogát. Ezt az egészséges szellemet fönttartani és apolni még a háborús nehézségek köze-

lette is — legfőlegelőbb és szeretett hazánk iránt legmagasabb kötelességünk.

A közlekedési akadályok, a gyülekezési nehézségek s a háborús viszonyokból eredő egyéb korlátozások számos lehetőségét elvonják a szövetkezeti eszme és öntudat ama propagandájának, mely a béke éveiben rendelkezésre állott, de a személyes és írásbeli érintkezésnek, a sajtó, film és főleg a szövetkezeti cselekvés hatásos alkalmazásának még ma is annyi módja áll rendelkezésünkre, hogy a szövetkezeti szellem erősítését a siker teljes kilátásával iktathatjuk programunkba a háború ötödik — talán — döntő esztendőjében.

Mikor a bámulatos erővel küzdő és épp az önségélyre támaszkodó Európában, mint a tengerentúli országokban egyaránt nagy jövőt jósolnak a szövetkezeti mozgalomnak, a szövetkezeti szellem és öntudat erősítésével nemcsak a háború győzelmével befejezését munkáljuk, hanem a béke legkeresztényibb művét alapozzuk meg. Bizunk a Gondviselésben s ebben a hitben nyitom meg a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége 38. közgyűlését, hogy felebaráti munkánkát áldásával kísérni s azzal jutalmazza, hogy Szent István országának minden szövetkezőjét kölcsönös megértésben egyesíti Karolyi Sándor gróf zászlója alatt.

A Kormányzó Úr megszemléltette a Honvéd Hadiakadémiát

A Magyar Távirati Iroda jelenteti:

Vitéz nagybányai **Horthy Miklós**, Magyarország kormányzója június 13-án délelőtt megszemléltette a m. kir. Honvéd Hadiakadémiát. Az épület bejáratánál vitéz **Vörös János** vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke és vitéz **Kovács Gyula** vezérőrnagy, a Hadiakadémia parancsnoka fogadta az államfőt, aki főhadsegéde, vitéz dálnoki **Miklós Béla** vezérezredes kíséretében érkezett a Hadiakademiára.

Kormányzó Úr először a Hadiakadémia hallgatóinak lovaglását tekintette meg, majd a délelőtti folyamán az elméleti kiképzést hallgatta meg. A Hadiakadémia hallgatói tanárait irányítása mellett a vezetés és a harcma legidősebb kérdéseit beszéltek meg a Főmértóság Úr előtt, aki a hallottakat mindvégig élénk figyelemmel kísérte és meglepéssel vette tudomásul, hogy a Hadiakadémia a vezérkar sarjadékot a csapat iránti megértés és gondoskodás szellemében nevelifelelősségteljes hivatásra.

A Hadiakadémia valamennyi hallgatója harcot értett tiszt, aki az elméleti kiképzéshez szükséges alapokat a most folyó kemény, létért való küzdelemben, mint csapat tiszt fegyverrel a kezében szerezte meg.

A szemle befejezése után a Kormányzó Úr Öfómértósága részvételével a Hadiakadémia ebédjén, amelyet a tanárokkal és a hallgatókkal együtt fogyasztott el az intézet étkezdéjében.

Az ebéd végén megszólításával tüntette ki a legszöbben kitüntetett és többször megsebesült hallgatókat.

Sztójay Döme miniszterelnök átvette a balatonfüred-tapolcai választókerület egyhangú mandátumát

A balatonfüred-tapolcai választókerület június 13-án küldöttségileg kereste fel **Sztójay Döme** miniszterelnököt, hogy átadja neki a kerület egyhangú mandátumát. A küldöttségben, amelyet vitéz gróf **Teleki Béla**, Zala vármegye főispánja vezetett, résztvettek a kerület kormányt támogató jobboldali pártjainak helyi vezetői és a társadalom minden rétegének képviselői.

Sztójay Döme miniszterelnök **Huszovszky Lajos** miniszterelnökségi államtitkár, gróf **Teleki Mihály** és a zalavármegyei országgyűlési képviselők jelenlétében fogadta a küldöttséget, amelynek élén **Schmidt Ferenc** egyetemi tanár, választási elnök nyújtotta át a miniszterelnöknek a mandátumot.

A küldöttség vezetője hangsúlyozta, hogy

az egyhangú mandátum a választókerület tartós és hűséges elkötelezését juttatja kifejezésre a miniszterelnök programja mellett a haza szolgálatában.

A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta: nagy megtiszteltetésnek vette, hogy a kerület őt jelölje képviselőjének. Különleges örömmel és büszkeséggel tölti el, hogy a kerület egyhangúan választotta meg.

Az egyhangú mandátum mint törvényhozónak és mint a kormány elnökének egyaránt erőt ad ahhoz, hogy a mai nehéz időkben végrehajtsa mindent, amit az ország és a nemzet érdeke megkíván egyrészt a hadviselés szempontjából, hogy megnyerjük ezt a háborút, másrészt azért, hogy a háborúban rend és nyugalom legyen, mert ez az előfeltétele a háború győzelmes befejezésének, ez teszi lehetővé a termelés fokozását, honvédeink eredményes küzdelmét, itthon pedig a hozzátartozók nyugodt családi életét.

A miniszterelnök beszéde végén újból köszönetet mondott a választókerület polgárságának az egyhangú bizalomért és kifejezésre juttatott bizakodásáért is, majd hangsúlyozta, hogy

a nemzetnek ki kell harcolnia jövőjét, még ha akadályok mutatkoznak is, mert az akadályok az életben csak a gyenge embereket és a gyenge nemzeteket tudják megállítani.

A miniszterelnök szavait a küldöttség hosszantartó, lelkes eljenzéssel fogadta.

Írói jutalmdíjak kiosztása az OMGE-ben

Félévszazaddal ezelőtt az OMGE kezdeményezésére alakult a Pátria irodalmi vállalat és nyomdai rt., amely ötvenéves fennállása alkalmából rendezett közgyűlésen elhatározta, hogy *tíz éven át minden esztendőben megjutalmazza az előző évben megjelent és a hazai mezőgazdasági szövetkezeti munkájáról szóló legjobb irodalmi művet.*

A közgyűlés legkiemelkedőbbnek tartotta ez ervevonatkozó munkák közül **Schandl Károly** dr.-nak „Isten napszámásai”, **Wünsch Frigyes** dr.-nak „Tordas és a Balogh Elemér mintafalu” című munkáját.

A gyűlésen **Somssich László** gróf dr., az OMGE elnökének elnöklésével megjelentek vitéz **Purgly Emil**, felsőöri Nagy

Pál, Fodor Jenő és Manninger G. Adolf alelnökök, az egyesületi tanács tagjai és az egyesület tisztikara. A „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.T. képviselőtében **Somssich Gyula** gróf dr. alelnök és **Kovácsnay Tibor** vezérigazgató, az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről **Radosnay László** dr. elnök, **Both Dezső** ügyvezető-igazgató, **Skublics János** igazgató, **Bathó Gyula** osztályvezető és **Olajos Kálmán** titkár, a Hangya központ képviselőtében **Kéler György** dr. igazgató vettek részt a gyűlésen.

Somssich László gróf dr. elnök üdvözölve a megjelenteket, megnyitotta a gyűlést és ünnepi beszédében méltatta az írói jutalmdíj jelentőségét. Vázolta a „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.T. és az OMGE bensőséges együttműködését a mezőgazdasági szakirodalom fejlesztése terén, amelynek látható jele a vállalat jubileuma alkalmából létesített irodalmi alapítvány. Bejelentette, hogy

az egyesület tanácsa egyhangú határozattal állapította meg, hogy az elmúlt év szövetkezeti irodalmi munkák között egyaránt kimagasló helyet foglal el **Schandl Károly** dr. „Isten napszámásai” és **Wünsch Frigyes** dr. „Tordas, a Balogh Elemér mintafalu” c. könyve. Ennek megfelelően a tanács úgy döntött, hogy a most első ízben kiosztásra kerülő jutalmdíjjal a két művet tünteti ki.

Ezután méltatta a szerzők érdemeit, majd ismertette könyveiket, példaképpen állította azokat a mezőgazdasági szövetkezeti irodalom művelői elé. Hangoztatta, hogy

a két illusztris szerző kitüntetésével egyúttal a pályadíj is dísz nyer, mert a kitüntetettek személye és kiváló műveik példaként fognak állni a pályadíjjal a jövőben kitüntetendők előtt.

A beszéd elhangzása után **Somssich László** gróf dr. átnyújtotta a pályadíj elnyerését megerősítő emléktárgyakat, majd a gyűlés résztvevői meleg ünneplésben részesítették a pályadíjat nyert **Schandl Károly** dr.-t, az OKH alelnök-vezérigazgatóját és **Wünsch Frigyes** dr.-t, a Hangya vezérigazgatóját.

Ezután **Schandl Károly** dr. köszönte meg a méga és a megjelenésében akadályozott **Wünsch Frigyes** dr. nevében a kitüntetést. Beszédében hangoztatta, hogy őszinte örömmel és hálaival fogadja a pályadíjat, amelyben nemcsak személye kitüntetését látja, hanem annak a gondolatnak és célnak az elismerését, melynek könyvét szentelte. Különös örömmel tölti el a pályadíj elnyerése, mert annak alapítója a „Pátria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.T. elévülhetetlen érdemeket szerzett a mezőgazdasági irodalom fejlesztése terén. Beszéde további során utalt a Széchenyi alapította OMGE-nk az agrárszövetkezeti mozgalom megindításában és fejlesztésében betöltött szerepére és arra a hatalmas erőre, amely az agrár gondolat és a szövetkezeti mozgalom egyesítésében rejlik.

Ha a mai háborús viszonyok között, amikor a fegyverek a szó, elismerés éri ezt a gondolatot és eszmét, az biztató jelenség arra, hogy az agrárszövetkezeti gondolat a jövő.

Beszéde végén ismételtelen megköszönte a kitüntetést, amelyben a gazdaközönségnek mezőgazdasági szövetkezeti intézményekkel való együttműködésének szolgált látja.

A beszéd elhangzása után a gyűlés résztvevői meleg ünneplésben részesítették **Schandl Károly** dr.-t, akinek őszinte jókívánságokat fejezték ki.

Bárdossy László vállalta Szombathely képviselőjelöltségét

Szombathely valamennyi pártjának képviselői **Mesterházy Ferenc** dr. főispán elnökletével értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a **Wálder Gyula** elhunytával megüresedett szombathelyi választókerület-jelöltségét Szombathely díszpolgárának, **Bárdossy László** ny. miniszterelnöknek ajánlják fel.

Bárdossy László a város polgármesteréhez, **Mészáros Hugó** dr.-hoz intézett táviratában közölte, hogy a jelöltséget elfogadja.

Légtálmali jelvény rendszerezése

A honvédelmi miniszter a légtálmali szervezés, fejlesztése és rendszerítése érdekében önként, vagy hivatásból folyóan legalább egy éven át eredményes és hasznos tevékenységet kifejtő, valamint egy éven át kifogástalan légtálmali szolgálatot teljesítő, úgyszintén azok részére, akik légitámadás alatt vagy után a mentési munkálatokban, tűzoltásban, sérültek ellátásában, fel nem robbant bombák, aknák közömbösítésében legalább egy alkalommal önfeláldozóan és hathatósan közreműködtek, *légtálmali jelvényt* rendszerezett, amelyet a honvédelmi miniszter adományoz nemde és korra való tekintet nélkül feddhetetlen előéletű katonai és polgári személyeknek a városok és községek légtálmali vezetői és parancsnokai, továbbá a kerületi légtálmali parancsnokok, az országos tüzérendészeti felügyelő, vagy a légtálmali liga vezetőségének szolgálati útou előterjesztett javaslata alapján.

Nem szabad hozzájárulni a földetért repülőmodellekhez!

A Magyar Aero Szövetség felhívása

Az ország egész területén nagy lelkesedéssel építik és repülésekre indítják a száz és száz különböző vitorlázó és benzín-, vagy gumimotoros modelleket, amelyek közül igen sok az indítási helyről 50-60 kilométer távolságra is elrepül.

A légitámadások következtében újabban az elrepült modellek nyolcvan százaléka nem kerül elő. Megállapították, hogy a legtöbb helyen ellenséges terrorgepről ledobott robbanójátéksermek válték és többet megsemmisítettek közülük. Olyan eset is volt, amikor egy igen értékes benzínmotoros modell az egyik község lakói valóságos megkövült. Nagyobb távolságból körülfigyelték és kődarabokkal dobálták, azt hitték, hogy így majd „felrobbantják” és „ártalmatlanná teszik”.

A Magyar Aero Szövetség modellező osztálya ezúton kéri fel a lakosságot, hogy a földetért repülőmodellekhez senki ne nyuljon hozzá, a leszállás helyét körüljékk a rendőrséggel, vagy csendőrséggel, a hatóság szivek segítségével a tulajdonos így szeretlenül visszakapja kis repülőgépet. A megtalálásról a Magyar Aero Szövetséghez (Budapest, V. Vigadó-utca 2. szám) kell értesítést küldeni, a modell megtalálása minden esetben megkapja fardozásáért költségeit és megillető jutalmát.

Minden olvasójától egy új előfizetőt vár a VASÁRNAP!

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE a biztosító társaságok jégyezményén kívül áll, DÍJAI MÉRSÉKELTEK, KÁRRENDEZÉSEI GYORSÁK ÉS MÉLTÁNYOSÁK

Meghosszabbították egyes kishaszonbérletek időtartamát

A kormány rendeletet adott ki a hatósági intézkedés folytán keletkezett kishaszonbérletek időtartamának a meghosszabbításáról.

Gazdasági és szociális szempontok egyaránt szükségessé teszik, hogy a háború ideje alatt lejáró haszonbérletek a háború befejezéséig fenntartassanak. Annál inkább szükség van ilyen intézkedésre, mert a háború alatt a bérlettel eleső kishaszonbérlet egyáltalán nem, vagy csak nagy nehézségek mellett juthatnának új haszonbérlethez, másrészt pedig a katonai szolgálatot teljesítő kishaszonbérletre vagy hozzátartozóikra a kishaszonbérletekből való kiesés rendkívül hátrányos és méltánytalan lenne.

Mindezekre a szempontokra tekintettel a hivatalos lap június 17-i számában megjelent kormányrendelet akként intézkedik, hogy

a hatósági intézkedés alapján keletkezett kishaszonbérletek a háború megszűnését követő második gazdasági év végéig változatlan feltételekkel fennmaradnak. A rendelet szerint a szóbanforgó kishaszonbérletek nem maradnak fenn lejárat után abban az esetben, ha megszüntetésüket a kishaszonbérlet terület szerint számított többsége a gazdasági év végét megelőző augusztus 1 napjáig kéri.

Intézkedéseket tartalmaz a kibocsátott kormányrendelet a közellátási beszállítási kötelezettségüknek eleget nem tevő kishaszonbérlettel a haszonbérlethez a gazdasági felügyelőség felhívására köteles a haszonbérletit viszonyt megszüntetni s az ilyen módon, vagy egyéb okokból (pl. haszonbér nemfizetés miatt) megíresedett haszonbérleteket a gazdasági felügyelőség hozzájárulásával kiváltsított más személynek kell az elől említett időpontig kishaszonbérletbe adni.

A közellátási beszállítási kötelezettségüknek eleget nem tevő kishaszonbérlettel a haszonbérlethez a gazdasági felügyelőség felhívására köteles a haszonbérletit viszonyt megszüntetni s az ilyen módon, vagy egyéb okokból (pl. haszonbér nemfizetés miatt) megíresedett haszonbérleteket a gazdasági felügyelőség hozzájárulásával kiváltsított más személynek kell az elől említett időpontig kishaszonbérletbe adni.

Kötelezővé teszik a levente-leány-mozgalmat

Béldy vezérezredes felavatta Nagykátán az ország első levente-leány-otthonát

Vitéz Béldy Alajos vezérezredes, az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője, június 18-án megjelent a nagykátai leventenapon, ahol felavatták az ország első levente-leány-otthonát. Utána a Hősök Szobra előtt rendezett ünnepségen, a levente apródok és a levente leányok fogadalomtételén beszédet mondott.

Az ifjúság nevében hódolt a Kormányzó Úr előtt és kifejtette, hogy

a levente intézmény az ország minden legkisebb helységébe is eljuttatva annak tagjai férfiasan helytállanak a mai idők rendkívüli feladatának.

A legutolsó bombatámadások alkalmával Budapesten húsz ezer magyar ifjú egy órával a bombázások után a helyszínen termelt és hét hősit halottja van az intézménynek.

Ott vannak a leventék a gátak

védelménél, a természetvédelemnél s mindenütt, ahol a belső frontot erősíteni kell.

A levente leányintézmény feladata a hagyományos magyar családi otthon visszaállítása.

A levente leányintézmény együtt kell, hogy megismosodjék a levente fiúk intézményével, ezért van szükség arra, hogy a közeljövőben áttérjünk az önkéntes levente leánymozgalmról a kötelező levente-leány intézményre. Erre minden előkészület megtörtént. Szükség lesz arra is, hogy a fiú levente intézményben a 12 éves korhatárt 10 éves korhatárra szállítsuk le. Az első intézkedések már megtörténtek, hogy a törvényhozás ezt szentesítse.

Az ünnepség a leventék díszmenetével ért véget. Délután sportversények és bemutatók voltak.

Újra alakult a Szövetkezetek Szövetsége

A magyarországi szövetkezetek legfőbb érdekvédelmi szerve, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége legutóbb tartott rendes évi közgyűlése, Schandl Károly dr. elnöklele alatt a magyar szövetkezeti élet leghivatottabb vezetőinek részvételével zajlott le.

Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, a Szövetség elnöke lapunk vezető helyén közölt elnöki megnyitója után Kuncz Ödön dr. egyetemi ny. rendes tanár, ügyvezető alelnök mondott beszámolót a Szövetség elmúlt évi tevékenységéről.

A közgyűlés egyhangúlag közszóval fogadta az érdekes beszámolót, mely után sor került a Szövetség elnökének újabb öt évre való megválasztására. A Szövetség br. Vay László ideiglenes elnök javaslatára általános

helyeslés közepette közfelkiáltással újból Schandl Károly dr.-t választotta meg, aki az elnöki szék újbóli elfoglalása alkalmából hálás köszönetet fejezte ki a megnyilvánuló bizalomért és biztosította az egybegyűlteket, hogy továbbra is az egyetemes magyar szövetkezeti mozgalom érdekében Károlyi Sándor gróf, Darányi Ignác és Majláth József gróf szellemében fogja vezetni a Szövetség munkásságát és minden törekvése oda fog irányulni, hogy a gazdasági élet különböző területein, de azonos célokért dolgozó és azonos elv alapján álló szövetkezetek között a szolidáris együttműködés és testvéri összhang légrézhető továbbra is bizottságra. Ezeken munkásságnak a támogatását kérte a Szövetség minden egyes tagjától.

Ezután került sor az igazgatótanács tagjai lejárt mandátu-

mainak meghosszabbítására és kiegészítésére, melynek során Baltha Pál földmívelésügyi államtitkárt, Radocsay László dr. m. kir. titkos tanácsos, ny. igazságügyminisztert az OKH elnökét, Czermann Antal dr. ny. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselőt, a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség ügyvezető-alelnökét, Marek Lóránt dr. m. kir. kincstári főtanácsost, a Gazdák Biztosító Szövetkezet ügyvezető-igazgatóját és felsőbíró Nagy Pál m. kir. gazdasági főtanácsost, a TETOSz elnökét választották meg.

A számvizsgálóbizottság jelentése és a zárszámadás tudomásulvétele után a közgyűlés egyhangúlag megadta a szakosok felmentvény az elmúlt esztendőre vonatkozólag.

A következő esztendői költségvetés letárgyalása és az új számvizsgálóbizottság tagjainak meg-

TEL.: 128-042

választása után igazgatótanács ülést tartott a Szövetség, melyen egyhangúlag újból Kuncz Ödön egyetemi tanárt választották meg ügyvezető alelnökké.

Meghosszabbították a mezőgazdasági érdekképviseletek választott tagjainak és szerveinek megbízatását

A földmívelésügyi miniszter június 14-én kiadott 83.400. számú rendeletével elrendelte, hogy a községi (városi) mezőgazdasági bizottságok választott tagjainak, elnökeinek, alelnökeinek és jegyzőjének korábban lejárt megbízatása e rendelet erejénél fogva 1946 január 31-ig meghosszabbították. 1946 április 30-ig hosszabbították meg a járási mezőgazdasági bizottságok választott tagjainak, elnökeinek, alelnökeinek, jegyzőjének, intéző tanácsának, szakosztályainak és szakbizottságainak korábban lejárt mandátuma. A vármegyei mezőgazdasági bizottságok választott tagjainak elnökeinek, alelnökeinek, jegyzőjének, intéző tanácsának, szakosztályainak és szakbizottságainak korábban lejárt megbízatása 1946. évi július hó 31-ig, a mezőgazdasági kerületi kamarák választott rendes, pót és kiegészítő tagjainak, elnökeinek, alelnökeinek, választmányának, szakosztályainak és szakbizottságainak korábban lejárt megbízatása pedig 1946 október 31-ig hosszabbították meg.

Végül az Országos Mezőgazdasági Kamara választott rendes, pót- és kiegészítő tagjainak, elnökeinek, választmányának, szakosztályainak és szakbizottságainak korábban lejárt megbízatása 1946 október 31-ig hosszabbították meg. Ugyanezekben az időpontokban szünek meg azoknak a mezőgazdasági érdekképviseleti választott tagoknak és szerveknek a megbízatása is, akiknek, illetőleg amelyeknek megbízatása ez időpontok után járt volna le.

A rendelet 2. §-a pedig kimondja, hogy a mezőgazdasági kamarákba, illetőleg az Országos Mezőgazdasági Kamarába tagküldésre jogosított gazdasági egyesületeknek, munkásegyletnek és szövetkezeteknek ez a feljogosítása, valamint az általuk kiküldött tagok megbízatásának hatálya abban az időpontban szünek meg, amikor a kerületi mezőgazdasági kamarák, illetőleg az Országos Mezőgazdasági Kamara választott tagjainak megbízatása lejár.

MEGKEZDŐDÖTT ANGLIA ELLEN A MEGTORLÁS

A világháború eseményei

A június 16-ra virradó éjszaka megkezdődött a németek által már régen ígért megtorlás az angolszások ellen. A németek tudvalevően akkor, amikor az angolszások egyre kegyetlenebbül kezdték meg a német és megszállt városok polgári lakosságának pusztítását, bejelentették a világnak, hogy a kegyetlen terrortámadásokat kiméltetlenül meg fogják torolni. Azóta hónapok teltek el, ami az angolszásokat arra bátorította, hogy kétségbe vonják a megtorlás lehetőségét és gúnyosan blöffnek minősítették a német bejelentést. Persze terrortámadásaik is egyre borzalmasabbakká váltak; a ledobált bombákon, robbanó játékszeren kívül még alacsony szálló gépektről géppuskatűzzel is rátámadtak a polgári lakosságra.

Németország azonban elszántan folytatta a megtorlásra irányuló készülődéseit és a titkos, nagyerejű fegyverek egész sorát állította elő. Ezeknek a titkos fegyvereknek az egyikével kezdte meg azután június 16-án a jól megérdemelt megtorlást. Ez a fegyver, amelyet „dinamit-repülőnek”, „robot-bombázónak”, „pokol kuttyájának” neveztek el a megdöbbent angolszások, egy repülőgépszerű robbanótest, amelyet egyes hírek szerint rádióhullámokkal kormányoznak, más

elgondolások szerint rakétaszerűen lönek ki. A robbanótesteket a németek szakadatlanul kilőik és azok London és a dél-angliai városok fölött robbannak, borzalmas pusztítást végezve. A robbanótestek ellen az angolszások nem tudnak védekezni: közlekedésük alig vehető észre, úgy, hogy a közönség csak akkor vesz tudomást a támadásról, amikor a „pokol kuttyája” már felrobban... Az angolok elrendelték London kiürítését; az angol király és Churchill miniszterelnök is elhagyta Londont. A titkokat lövedékek érhető megdöbbenést keltezték az angolszások körében.

Az inváziós areconalon egyre súlyosabbak a harcok. Az ellenség csak lassan és súlyos áldozatok árán tudja lényegesen előbbretolni hadállásait Normandiában.

Olaszországban ugyancsak súlyosak az angolszások veszteségei. A Karélliai félszigeten a finnek hősies kitartással és sikeresen tartóztatják fel az oroszokat.

A Budapest elleni legutóbbi terrortámadás során hivatalos merzálapítók szerint legalább 18 amerikai repülőgépet lőttek le a magyar és német vadászok, illetve legelhárítók.

Erdei facsemeték és suhángok kiosztása

Jurcsák Béla földművelésügyi miniszter az alföldi erdők, fasorok, szelgőfok pászta, fapocportok telepítésére, az ország bármely részén levő kopár és vízmosásos terület beerdősítésére és a Balaton közvetlen környékének fásítására az 1944 őszén és az 1945 tavaszán nagybemennyiségű erdei facsemetét és suhángot oszt ki az államerdészeti csemetekertekből.

Az erre vonatkozó hirdetmény a Budapesti Közlönyben, a Földművelésügyi Értesítőben és a Kárpataljai Hivatalos Közlönyben jelent meg. Az érdeklődőknek a kívánt felvilágosítást a tervezett erdősítések és fásítások helye szerint illetékes m. kir. erdőgazdasóság, vagy m. kir. erdőfelügyelősegéd adja meg.

Az 1944. évi őszi erdősítésekhez szükséges facsemetéket és suhángokat 1944 július végéig, az 1945. évi tavaszi erdősítésekhez szükségesséket pedig 1944 október végéig kell az illetékes helyre szerint illetékes m. kir. erdőgazdasóságnál, vagy m. kir. erdőfelügyelősegédnél szóbana, vagy írásban igényelni.

Rendkívüli lehetőségek a csalamadé természetesenél

Az igavonó szarvasmarhánál a tehenszetnél nélkülözhetetlenül fontos tömeg-takarmány, a tengeri-csalamadé a miskóli Gazdakamara annak megállapítás és szemléltetővé tétele céljából, hogy mennyivel terem többet az évszázadok óta sűrűn vetett csalamadénál a kapascsalamadé, húsz gazdaságban összehasonlító termelést végezt.

A teljesen azonos termőerejű és munkalátó földeken végrehajtott termelési próba eredményeiből Kulini István kamarai igazgató megállapította, hogy a kapascsalamadé a sűrűn vetett közönséges csalamadénál kat. holdra számítva, átlag 70 q-val terem többet és ezenkívül kb. 20% al jobbnővevény szombolyázható és siklózható oszvos zöld csalamadét, — ami körülbelül 15 q száraz takarmányt felel meg. A kapascsalamadé, vagy másképp silóku-korica jelentőségének megismertetése és a szükséghez mérten elterjesztése végett, a miskóli Gazdakamara által vezetett ezen újabb terméskifejtési tevékenység során, az átlag 70 q-t kitevő feltűnő zöldtermes különlegesség mellett az is megállapítás nyert, hogy a kapascsalamadé földjén — annak feltértesekor, jobb munka esett, benne az utónővevény jobban díszlett, amellét, hogy ezzel az eljárással a gazda holdanként átlag 50 kg. tengeri vetőmagot is megtakarított. A gazdák e tapasztalatnak a késői vetés csalamadénál, már ezidén is nagy hasznát vehetik.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. Az Országos Mezőgazdasági Kamara június 22-én, esütörtökön délután 3 órakor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) rendes közgyűlést tartotta.

A mezőgazdasági munkaerőellátás megszervezése

Ez a háború sorsdöntő küzdelem, amelyben a magyar nemzet minden erejének teljes latbavetésével vesz részt. Jövőnk, további fejlődésünk attól függ, hogy képesek leszünk-e a kellő mértékben helytállni a végső döntő küzdelemben. Tudatában vagyunk annak, hogy

ez a harc élet-halál küzdelem ezereves országunk léteért, fajunkért, kultúránkért, városainkért, falvainkért, millió és millió magyar család otthonaért.

Az, hogy milyen erőt bírunk bevetni, nem dönti el az ország lakosainak száma, anyagi erőink mennyisége, hanem attól is függ, hogy ezeket az erőket milyen tökéletesen szervezzük meg és ezzel ötképességüket mennyire fokozzuk. A német birodalom csodálatos szervezottsége példa arra, hogy

nem a számszerűség, hanem az erők okos, céltudatos összefogása határozza meg a küzdőképesség fokát.

A magyar mezőgazdaság munkaerősükségele egy évben körülbelül 325 millió munkanap. Ez a szám is mutatja, hogy egyáltalán nem közömbös háború idején mezőgazdaságunk munkaerőgazdálkodása, hanem olyan kérdés, amely igen alapos szervezést követel meg. A honvédelem érdekében a mezőgazdasági férfilakosság tekintélyes részét el kell vonnunk mindennapi munkájától, hadifortosságú iparok, üzemek igen sok olyan munkást foglalkoztatnak, akik azelőtt a mezőgazdaságban dolgoztak. A mezőgazdasági termelés részére tehát kevesebb munkaerő áll rendelkezésre, mint békében és mégis

gondoskodnunk kell arról, hogy a termelés nemcsak zavartalanul tovább folyjék, hanem teljesítőképessége, a háborús szükségleteknek megfelelően, még emelkedjék is.

Szervezési feladat az, hogy ennek a követelménynek eleget tehessünk

és a magyar mezőgazdaság jól megállja a helyét a munka arcvonalán.

A szervezés feladata kettős: számba kell venniük megfelelő csoportosításokkal, a tényleges munkaszükségletet és meg kell állapítanunk, hogy az egyes csoportokban szaktudás és munkaképesség szerint kik végezhetnek eredményes munkát.

Sürgős és fontos feladat tehát a mezőgazdasági munka- és munkaskatásztér felállítás.

Mindenkét a maga megfelelő helyén kell alkalmaznunk és ebben a tekintetben a termelési közérdek a döntő.

A termelés szempontjából szükséges és értékes munkaerőket nem vonhatjuk el a mezőgazdaságtól, másokat azonban, különösen a munkakerülőket, katonai fegyelem alatt honvédelmi munkára kell ki- rendelnünk.

Annak a kiszagzának, aki gazdaságában teljes munkaerőjét nem használhatja ki, munkát kell kijelölniük lakóhelyén, vagy annak közelében. Egyes vidékeknek munkaerőfeleslegét szervezeten kell

felhasználunk, mégpedig úgy, hogy a felesleges nagy távolsági munkavándoroltatás megszűnjék a háborús közlekedési nehézségek miatt.

A munkaerőellátás megszervezése előnyt biztosít a gazdának és a munkásnak is egyaránt. A gazdaságoknak így biztosíthatjuk azokat a munkaerőket, amelyekre szükségük van, a munkás pedig szaktudásának és képességeinek megfelelő munkakörben találja meg a teljesítményének megfelelő keresetet és másfajta, esetleg nem is mezőgazdasági munkára nem rendel ki. Ezen az úton elérhetjük a munka eredményes fokozását, mert a hozzáértő embertől többet követelhetünk meg, mint a konvencionális embertől.

A magyar honvéd erejének teljes latbavetésével vitézül védi hazáját és ezzel példát mutat az itthon dolgozóknak is. A magyar gazdának és mezőgazdasági munkásnak azzal a hittel és elhatározással kell tekintenie erre a példára, hogy minden munka, amit idejében, jól a lehető legnagyobb odaadással végzünk, közelebb hoz bennünket a győzelem napjához, amit ki kell küzdenünk, mert győzelem nélkül nemzetségünk igazi békét és boldogulást nem biztosíthat magának.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK ZÖLDBORSÓ TARTÓSÍTÁSA

A zöldborsó finom és tápláló eledel s tartósított formában télen is kitűnően felhasználható: levest, főzeléket, rizi-bizit, ételízesítőt készíthetünk belőle. A tartósítás gőzzel, sóval, cukros level vagy aszalással történik.

Gőzzel lehet a zöldborsóból a legszebb és legfrissebb ízű konzervet készíteni. A frissen szedett, zsenge borsoszemeket nagyság szerint osztályozzuk, mert a nagyobbak hosszabb előfőzést igényelnek. Az osztályozott borsoszemeket

rozsdamentes szitára téve, forrásban levő vízbe mártjuk és 2-4 percig benne tartjuk, majd bőseges hideg vízben alaposan lehtjük, leblőtjük és tisztá, száraz üvegekbe szorjuk. (Az előfőző vizet nem használhatjuk sok borsó párolásához, azért azt többször cserélni kell.) Az üvegekbe rakott borsóra most feltöltő vizet adunk, úgy, hogy az a szemeket jól ellepje. A feltöltőlehez 1 liter vízre 2 deka só és 2-3 deka cukrot veszünk, alaposan átforraltjuk és lehtve töltjük a zöldborsóra. Az üvegeket ezután légmentesen lezárjuk dupla kötőzással és forró, kissé megszórt vízfürdőben, a forrástól számítva mintegy 30 percig gőzöljük. Az üvegeket a gőzöledényben hagyjuk kihűlni biztonság kedvéért és a gőzölés kb. 10 nap múlva 10-15 percig megismételjük.

A sós-cukros lében való eltevés úgy történik, hogy a frissen szedett, egyenlő nagyságú zöldborsó sóval és törtcukorral rétegesen lehtve, 24 óráig állni hagyjuk. 1 kg. zöldborsóra kb. 10 deka só és 10-12 deka cukrot számítunk. Másnap a borsoszemeket tökéletesen tisztára mosott, száraz üvegekbe szorjuk a feltöltőle azzal a level, amit a lesovás és cukroszás alatt a borsó bősegesor eresztett. A lének teljesen el kell laponia a borsót a palackban, tehát ha nincs elég belőle, pótoljuk meg olyan oldattal, amelyet 1 liter vízre számított 10 deka só és 10-12 deka cukor jól átforralt és lehtütő főzetből kaptunk. A palackok tetejére csipetnyi szalicilt tehetünk és tisztá, ép parafadugókkal ledugaszoljuk azokat. (A dugókat ajánlatos előbb kifőzni.) A palackokat leszurkolva, hűvös, szellős kamrába raktározzuk el.

A zöldborsó aszalását úgy végezzük, hogy a frissen szedett szemeket szitán forrásba levő vízbe alamerítve, kissé megpároljuk, ügyelve arra, hogy a szemek fel ne repedezzenek. Ezután aszalótálcákra rakjuk vékony rétegben és vagy napon, vagy pedig sütőfőzés után a sütőben, kemencében lehetőleg gyorsan és egyenletesen megszáritjuk. Az aszalás befejezése után a készítményt árnyékos, levegős helyen kitergetjük és ritkaszájú zacskókba vagy celofánba töltve, szellős helyen raktározzuk el.

VÉDJÜK A TERMÉST!

A termés megvédésének tizparancsolata

1. Viaszerésben vágjuk a gabonát!
2. A tűzfigyelő szolgálat megszervezésével kapcsolatosan lelkiismeretesen teljesítsük kötelességünket! Ellenséges átrepülések után, hajnalban, be kell járni a határt, és a dűlőket, és az esetleg leszórt gyújtóeszközöket össze kell szedni és megsemmisíteni!
3. A határban foglalkozók mindig vigyenek magukkal ásót, lapátot, kapát, ekét, hogy az esetleges tüzet nyomban elfojthassák!
4. Aratáskor legfeljebb tíz keresztet rakjunk egy csomóba; az egyes csoportok között 20 méteres távolságot hagyjunk; a kereszték összerakása után a tarlót azonnal buktassuk le!
5. Szálas terményt — 2000 keresztnyit, vagy ennél többet — lakóháztól csak legalább 100 méternyre, kisebb mennyiség 50 méternyre helyezzünk el!
6. Udvaron, vagy az udvaron lévő épületben legfeljebb csak az állatok egyheti élelmezésére és almozására szükséges takarmányt, szalmát tartsonk!
7. A közös szérűre csak annyi terményt szabad utánahordani, amennyit elesépeltek! Több keresztből csépeljünk! A közös szérűt üríteni kell! Tartuk be a szérű létesítésére vonatkozóan előírt távolságokat!
8. A termények behordása alatt minden gazdának terményei mellett vízzel töltött kádát, hordót, vödöröket és csákyát kell készenlétben tartania! Széris kertben, érett gabonátábla közelében dohányozni, tüzet rakni nem szabad!
9. Csépelni csak hajnali 3 órától 21 óráig — esti 9 óráig — szabad! A gőzkazánt csak indokolt esetben szabad szalmával fűteni!
10. A cséplőgép környékén az ottdolgozók számának megfelelő óvóárkot kell létesíteni!

Nem gazdaságos a sertés és baromfitenyésztés a törvényesen védett

RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖRŐ

nélkül. Kapható és megrendelhető csak AULITZKY OTTÓ Budapest, VII., Dohány-utca 54. Hsz. 2/a

Árak demyonna! ab Budapest

5 10 15 liter
16.50 31.50 46.50 P

a pénz előtése beklüvésnél 50 f. levonandó

Június 24-ig kell eleget tenni a beszoigaltatasi kotelezettségeknek

A gazdák gabona- és hüvelyesterményeik eladására történő felkínálásával június 24-ig tehetnek eleget a folyó gazdasági évi beszoigaltatasi kötelezettségüknek. A termelőknek különösen a gabonaféléknél fűződnek fontos anyagi érdekeik, hogy feleslegeiket e határonapig eladják a vásárlásra jogosított kereskedőknek, mert a következő gazdasági évben sem változik meg a gabonafélék ára. A termelői árak változatlan fenntartása viszont azt jelentené, hogy ez év július 1-én az 1943.

évi július 1-én hatálybalépett termelői árak lesznek ismét érvényesek, vagyis

a kereskedők csak a június 24-ig eladott gabonafélék után fizethetik meg a múlt évi szeptember 1-től számítva járó félhavasokint 25 filléres árlépcsőt. Tehát a folyó évi július 3-ával kezdődő új vásárlások alkalmával 100 kilogrammonként 5 pengővel alacsonyabb árat fizetnek majd a gabonáért, mint június 16 és 24 között.

Megjelent

az új cséplési rendelet

A Budapesti Közlöny június 21-iki száma közölte a m. kir. közléstügyi miniszter 112.000/1944. K. M. számú rendeletét „az 1944. évi termés gabona cséplése, őrlése, valamint a gabona, a kukorica, a rizs, a hüvelyesek, seprűcirok, mák és ezek őrlményei és hántolási termékek forgalmának szabályozása tárgyában”.

A rendelet értelmében a felsorolt termények megvásárlásának és felhasználásának irányítása, forgalmának ellenőrzése továbbra is a Gabonaforgalmi Központ ügykörébe tartozik.

A gabonáról kiadott arató- és cséplőszek továbbra is beszámít a gazdálkodó beszoigaltatasi kötelezettségének teljesítésébe. Arató- vagy cséplőszek címén zabot természetben ebben az évben sem lehet kiszolgáltatni.

Ezen a címen a gazdálkodó zabtermésének 15 százalékát köteles beszoigaltatni. Abban az esetben, ha a gazdálkodó az arató- és cséplőmunkásokkal az arató- és cséplőszeknek pénzben való megváltására szerződést nem kötött, a zabot ki nem szolgáltatható arató- és cséplőszek helyett más megfelelő értékű gabonaféléket, vagy egyéb terményt kell kiszolgáltatnia. A cséplőgép felelős vezetőjének a munkavállaló részére a szerződés szerint járó részt természetben ki kell szolgáltatnia.

A béréséplő kenyérgabona gépkeresetéből 10 q-át, valamint árpa gépkeresetéből szintén 10 q-át tarthat meg háztartási szükségletekre.

A kenyérgabona és zab beszoigaltatása

A rendelet a továbbiakban intézkedik arról is, hogy a haszonbérlet a bérbeadónak

beszámítás mellett bizonyos mennyiségű kenyérgabonát és hizlalo takarmányt szolgáltathat ki.

A beszoigaltatasi köteleesség teljesítésére szánt terményt vagy terméket a kijelölt kereskedőnek kell átadni, aki az átvett termény mennyiségét bejegyzi a gazdakönyvbe és vételijegyet ad.

Fejenként

1 mázsa kenyérgabona

A kenyérgabona felhasználására vonatkozóan úgy intézkedik a rendelet, hogy

a beszoigaltatasi kötelezésen felül visszamaradó mennyiséget saját háztartási szükségleteire felhasználhatja. Vámörleli tanúsítvány ellenében minden vámörlelésre jogosult augusztus 1 decem 31-ig terjedő időben a háztartásában élő minden személy részére fejenként 1 q kenyérgabonát örölhet meg.

Joga van a gazdálkodónak rozst eserőlnie búzáért, megpedig oly módon, hogy a háztartásához tartozó minden vámörlelésre jogosult személy után 1 q rozstot 1 q búzara eserőlnel.

A gazdálkodó természetbeni bér címén mezőgazdasági munkásoknak, vagy vámörlelésre jogosult kisiparosoknak is kiszolgáltathat kenyérgabonát. A kiszolgáltattott kenyérgabona azonban nem számít be a beszoigaltatasi kötelezés teljesítésébe.

A rendelet a továbbiakban részletesen felsorolja a vámörlelésre jogosultakat és szabályozza a vámörlelést.

A hivatalos lapnak több mint nyolc teljes oldalra terjedő rendelet részletes ismertetésére a Vasárnap jövő számában visszatérünk.

Semmiféle ingóságot nem szabad zsidótól megvenni, vagy elfogadni

Az elmúlt napokban az újságokban több cikk jelent meg, amely sokszor ellentmondóan és homályosan tartalmazott utasításokat a zsidók ingóságainak forgalmi korlátozásaira fennálló szabályok tekintetében. Az ezzel kapcsolatosan a nagyközönség részéről felmerült számos érdeklődésre tájékoztató közöljük az erre vonatkozóan ezidőig fennálló szabályokat:

A zsidók vagyonának bejelentése és zár alá vétele április 16-án megjelent miniszteri rendelet — amely a zsidók vagyonának 1944. április 30-ig való bejelentéséről rendelkezik. — 1. §-ának 3. bekezdésében a következőket tartalmazza: „Bejelentés alá esik az egész vagyon, kivéve a személyes használatra szolgáló lakáshoz tartozó, ruházati és háztartási tárgyakat. Az utóbb említett vagyon tárgyak is bejelentés alá esnek, ha együttes értékük a 10.000 pengőt

meghazadja; ha ezek a vagyon tárgyak a bejelentésre kötelezettel közös háztartásban élő hozzátartozók szükségleteinek kielégítésére is szolgálnak, a mentességi értékhatár minden egyes hozzátartozó után további 3000—3000 pengővel emelkedik. A bejelentési köteleesség azonban minden esetben kiterjed a műtárgyakra, a szőnyegekre, az ezüstneműre és más fényűzési tárgyra.”

Ugyanez a rendelet a következőképpen szól: „A bejelentés alá eső vagyontárgyakat, ha csak a rendelet, vagy más jogszabály kivételt nem tesz, a jelen rendelet hatálybalépésétől kezdve jogügylettel sem elidegeníteni, sem elzálogosítani nem lehet.”

Végül az említett rendelet 2. §-a szerint: „Érvénytelen az az 1944. évi március hó 22. napja után kötött jogügylet, amellyel a zsidó a jelen rendelet szerint bejelentés alá eső vagyontárgyát mára átruházta, kivéve, ha az átruházás a zsidó üzlete körében, az üzlet meg nem haladó mértékben történt.”

Ezek szerint tehát a zsidóknak olyan ingóságait, amelyek bejelentés alá esnek elidegeníthetők (eladniok vagy elajándékozniok) nem szabad, sőt az ilyen elidegenítésekre vonatkozóan a március 22-e óta kötött jogügyletek is érvénytelenek.

HIREK

Margarét...

I.
Zsongó tavaszom, mikor már illatba ring a rét, Alkonyi pírban, kitarja kelyhét a gyenge margarét. Szőke fejcséskjét lopva szemérmes csókra emeli. Oh, mint egy asszony, kinek a szíve vággyal van teli.

II.

Az út szélén búzavirág-úrfi, kéklő köntösében — A rét felé kacintgat az alkonyi estében. Körülötte — prücsök-zenészek, áll alá tett hegedűkkel várnak. S mire a nap lebukik, zeng a szerenád a margarét-virágnak...

SZILFAI JÓZSEF

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter háromnapos körútja a Székelyföldön. Vitéz Jaross Andor belügyminiszter vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök és Somssich Béla miniszteri titkár kíséretében június 18-tól 20-ig körutat tett a Székelyföldön. A belügyminiszterterdélyi körútja során nagy lelkesedéssel fogadta a székely nép.

Közlés a háborús emlékérmekről. A vitézek főkapitányának helyettese — rendeletére a Kormányzó Úr Ofémeltósága által 1929. évi május hó 26. napján az 1914—18. évi világháború emlékére alapított kardos és kardnélküli magyar háborús emlékérmek kiadása 1944. évi december hó 31-ével megszűnik. Az említett időn túl magyar háborús emlékérmekre vonatkozó kérvények már nem fogadhatók el.

Vitéz Endre László államtitkár diszpolgárságai. A Duna mentének népe mindig ragaszkodással és szeretettel kísérte vitéz Endre László dr. államtitkár munkásságát s még az elmúlt évben több község megtisztelte azzal, hogy diszpolgarává választja. A jövő hónapban együtt diszközyűlesen nyújtja át a népszerű államtitkárnak diszpolgári oklevelet Dunaveese, Apostag, Dunaegyháza, Harta, Dunapataj és Ordas község. Ezek a községek vitéz Endre László államtitkár az árvízkarok enyhítése és az árvízszűjtött lakosság megsegítése körül kifejtett munkássága miatt tisztelték meg a diszpolgársággal, de tanujellett adtak annak is, hogy a Dunamente milyen ragaszkodással kísérte volt alispánja működését.

Zdravec István 60 éves.

Uzdóczy-Zdravec István ferencendi szerzetes, püspök, a szegedi ellenforradalom egyik legkiválóbb vezető személyisége, június 20-án töltötte be életének 60. évét. A magyar nemzeti társadalom őszinte jókívánságokkal fordul ehóbb az alkalomból feléje és kívánja, hogy mosi, amikor újabb sorsdöntő napokat él át Hazánk, minél több munkakészséggel és odaadással vegye ki részét a magyar nép felemeléséből.

Hűséges mezőgazdasági munkás kitüntetés. A földmívelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénziutalommal tüntette ki Uhrin Ferenc vérébéli-köröspusztai (Báns megye) mezőgazdasági munkás aki gyermekkorra óta szolgált egy helyen hűséggel és becsülettel, ott ahol atyja is szolgált. A kitüntetés ünnepélyesen adták át neki.

A pénzügyminiszter hatályon kívül helyezte a mezőgazdasági célra használt petróleumnak nehez benzinnel való kötelező keveréséről szóló rendeletet. A pénzügyminiszter 1518/1944. P. M. szám alatt rendeletei adói ki, amelyben a mezőgazdasági célra használt petróleumnak nehez benzinnel való kötelező keverésére vonatkozó 1940. évi 194.980. X. a. számú rendelet hatályon kívül helyezi. A rendelet a hivatalos lap június 18-i számában jelent meg.

Ötven évi újították fel az olimpiai játékokat. Az olimpiai játékok felújításának ötvenéves fordulója alkalmából Lausanneban hivatalos ünnepségeket tartottak, amelyek során Edström, a nemzetközi olimpiai bizottság ideiglenes svéd elnöke irásban tett ígéretet arra, hogy az olimpiai tüzet a nehez időkben sem engedni kialudni.

Nem feltétlenül szükséges a vasanyag a betonsiló építéséhez. Tekintetel a vasanyagkiutalás erős korlátozására és az ezzel kapcsolatos nagyon nehéz beszerzési lehetőségekre, építendő betonsilóinkat vasanyag felhasználása nélkül is szilárdan megépíthetjük. Arra kell csak figyelemmel lenni, hogy a siló mélyen a földre kerüljön, mert a földfalnak nekitámaszkodó silófal így nem reped meg. Vas nélkül még akkor is megoldható a silóépítés, ha a talajvíz magassága miatt földfeletti, ú. n. torony-siló kell építeniük. Ez esetben a földfeletti részt földtöltéssel vesszük körül, olyan magasat, hogy csak mintegy 60 centiméter silóerős álljon ki a silóépítményből. Itt a földtöltés ugyanazt a szerepet tölti be, mint a földbe-süllyesztett silónál.

Kimentett a bombazáporból egy kis gyermeket a hős debreceni leventeleány

Június 2-án a reggeli órákban légiriadó volt Debrecenben s néhány perc múlva ellenséges repülőgépek nagyjereji támadást hajtottak végre a város ellen. Az egyik lakónegyedben kétemeletes házban lakik **Báthory Margit** Kamilla 18 éves leventeleány. A riadó elhangzásakor a leányok észbe jutott, hogy a ház második emeletén lakik egy **MAV-titkár és felesége háromnapos kisgyermekükkel**. A férfi a riadó elhangzásakor már hivatalában volt és felesége is elment hazulról.

A leventeleány a szíriának üvöltözve hangja és a hamarosan felhangzó robbanások zajára sem vesztette el fejét. Behatolt az elhagyott lakásba,

Mérget szórnak le a mezőre az ellenséges repülők

Az ellenséges repülőgépek legutóbbi berepüléseik alkalmával az ország több helyén gyapotszerű mérgezett anyagot szórtak le. Egyes helyeken a mérgezett anyaggal beszórt mező olyan volt, mintha erős dér, vagy hó esett volna. A mezőkön legelő állatállomány közül a tehének a füvel együtt fogyasztottak az anyagból. Ezek közül az állatok közül több megdögült. Az eset fokozott óvatosságra inti a gazdákat.

Korszerű tanács a gazdák részére: KÖSSÜNK TŰZBIZTOSÍTÁST!

Most következik az esztendő tűzveszély szempontjából legközzétehetőbb szakasza, ezért **különös gondallal felhívjuk a gazdatársadalmat figyelmét a tűzbiztosítások megkötésére.**

A magyar gazdatársadalom hivott biztosító intézete a **Gazdák Biztosító Szövetkezete**. Már a nevében benne hordja célkitűzéseit, annakidején a magyar gazdatársadalom vezetési alapították, hogy megvédjék a magyar gazdatársadalmat a vállalati biztosítások kartellje ellen.

44 éves fennállása óta a **Gazdák Biztosító Szövetkezete** vállalta azt a nemzetgazdaságilag fontos szerepet, hogy a magyar gazdatársadalom anyagi érdekeinek megővése érdekében díjszámbajező szerepet töltsön be a magyar biztosítási életben.

A **Gazdák Biztosító Szövetkezete** ötféle tűzbiztosítással foglalkozik.

1. Épületbiztosítással. 2. Gazdasági átalánybiztosítással. 3. Ingóságbiztosítással. 4. Cséplőgépbiztosítással. 5. Szalmagabona és takarmánybiztosítással.

Sok gazda meglepődik azzal, hogy kizárólag csak épületeit biztosítja tűzkar ellen, egyéb értékeit pedig fedezetlenül hagyja. Gazdatársaink figyelmébe — saját érdekükben — leginkább ajánljuk a gazdasági átalánybiztosítást: a mezőgazdasággal foglalkozók épület- és mezőgazdasági ingóságainak (elő- és holt felszerelés) tűzkar elleni biztosítására legalkalmasabb az úgynevezett gazdasági átalánybiztosítás, mert ennek keretében a gazdának mindennemű elérhető- sége biztosítva van.

A gazdasági átalánybiztosítás a gazdatársadalom érdekeit van hivatva szolgálni, alkalmas arra, hogy a kart szenvedett gazda szekerét teljesen kihúzza a kátyúból. A mezőgazdasági

magához vette a gyermekét s magával vitte az óvóhelyre. Néhány perc múlva már egészen a közelben csaptak le a bombák, a ház megelt a légnyomástól, hullott a vakolat — a bator leventeleány a gyermek fölé hajlott és saját testével védte őt a lehellő faldaraboktól. Egy közelben lecsapó bomba közben a lakóház emeletét is elpusztította és szétrombolta azt a lakást is, ahonnan a gyermeket az óvóhelyre hozta.

A riadó lefújásakor az életmentő leventeleány továbbra is magánál tartotta a gyermeket és a hamarosan megérkezett remült szülőknek sértetlenül adta át.

Báthory Margit Kamilla önfeláldozó hősiességéért az ifúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője kitünteti és példának állítja a mindig bator szívvel munkálkodó magyar leventeleányifjúság elé. (LHK)

megállapítása szempontjából, hogy az átalánybiztosítás keretében feladott ingótgaryak milyen tetőzött épületben vannak elhelyezve.

A szalma- és takarmánykészlet gazdasági átalány keretében sokkal olcsóbban biztosítható, mintha ezeket külön adnák fel biztosításra. A szalmagabona és takarmány díjtételei egymagában olyan díjat adnak, amelyért átalány keretében a gyűlékony szalmagabona és takarmányon kívül egyéb ingótgaryak is biztosíthatók lennének. Az átalánybiztosítás évekre szól, tehát a gazdának nincs gondja arra, hogy ha lejár a szalmagabona biztosítása és vannak még ilyen készletei, úgy azokat újból fel kell, hogy adja biztosításra, ha biztosítatlanul nem akarja hagyni azokat.

Az átalánybiztosítás fogyó és szaporodó mennyiségben van érvényben, tehát az összes értékeiket azok teljes értékével biztosítják, ne legyenek tekintettel az átalánybiztosítás feladásánál, hogy például az állatállomány, vagy a gabona egy része eladásra kerül, — hanem teljes évi gabonatermés, teljes évi szalma-termes, teljes évi szén- és szarvatakmány termés és a legmagasabb állatállomány teljes értéke biztosítandó, a teljes kár ugyanis csak akkor teríthető meg, ha a biztosításra a vagyon- taryak legmagasabb értéke adatik fel.

A **Gazdák Biztosító Szövetkezete** az egész országban szervezettséggel bír, helyiképviseletét megtaláljuk az ország minden községében, vezér-, illetve főképviselőit pedig az ország minden városában. Forduljunk hozzá bizalommal.

Az újbúrgonya termelői ára

A Belföldi Búrgonyakereskedelmi Egyesülés május 31-étől kezdve további intézkedés a termelőknek budapesti paritásában 1944. évi termésű, mosott újbúrgonyáért métermázsánként 104 pengőt fizet, feladóállomásokon vagonba vagy hajóba rakva. A fent megállapított árból Budapest és a berakó állomás közötti távolságnak megfelelően vasúti szállításknál a 13/a kocsiosztály fuvardíja, hajófuvarozásnál pedig a tényleges szállítási költség vonható le.

RÁDIÓ

Hétfőn, június 26-án.

12.10: Szórakoztató muzsika. 14: Cigányzenekar. 14.45: Művészlemez. 15.50: A magyar erdő szavé előtt. 16.10: Operettársulatok. 16.30: Hódmezővásárhelyi Iparos Dalkör. Vezényel: Bogнар Rezső. 17.20: A rádió hangversenydobogóján. 18.05: "Aratás előtt". 18.20: Harmonikaegyüttes. 19: Film-muzsika. 19.40: A idő sodrában. 19.55: "Vándorló témák". 22.20: Cigányzenekar. 23: Szalonótós.

Kedden, június 27-én.

12.10: A rádiózenekar. 14: Szalonzenekar. 14.45: A rádió diák-bíró. 14.55: Egy óra könnyű zene. 15.55: Gyermekelőtt. 17: A mind magyar mesterei. 17.15: A zsidókérdés Magyarországon. 17.30: Magyar zenei ünnepek Párisban. 18.40: Keringők szárnyán. 19: Szent László király nemzetpolitikai jelentősége. Az Orsz. Szent László emlékbizottság elnökeinek előadása. 19.15: Gyurkovics Maria új műsora. 19.35: Szent László király, vezérlő eszlágunk. 20.25: Romai karnevál. 20.35: Igy történt... 20.45: En és a kisöcsém. 22.20: Magyar zeneszerzők felőrája. 22.50: Táncezene. 23.20: Magyar noták.

Szerdán, június 28-án.

12.10: Légierők zenekara. 12.30: vitéz nemes Vörös János m. kir.

vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke beszél a honvédenapon. 12.50: Folyamérők szalonzenekar. 13.30: Honvédeink üzenek. 14: 14: Magyar operettársulatok. 14.30: Honvédenekar. 15.25: A 25 éves szegedi ellenforradalmi nyomda. 15.45: Horthy Miklós katonája vagyok. 16.20: A hazáért mindhalálig. 17: Ne bántsd a magyart. 18.40: Világpolitikai kérdések. 19: Dicső ösök, hős utódok. 20: Szines képek a honvédenapról. 20.50: „Majd ha visszajöttök megint... 22.20: Nóták a honvédről. 23: Szimfonikus zenekar.

Csütörtökön, június 29-én.

11-12.10: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Budapesti Hangversenyzenekar. 13: Juresek Béla m. kir. földművelésügyi miniszter szózata a gazdákhöz. Utána: Liszt Nándor: Kenyéráldás, vers. 14: Magyar művészek lemezei. 14.65: A Honvédelmi Minisztérium Légóltalmi csoportfőnökségének előadása. 15: Német hallgatóinknak. 15.35: Magyar tájak muzsikában. 16.25: Magyar zeneszerzők felőrája. 17: Aratónóták. 17.40: Megerék a búza. 18: Hangverseny. 19: Hangképek az ünnep sportjáról. 19.30: Péter-Pál a rádióban. 19.55: Te denm. 20.20: Péter kőszótt. 20.35: Lehar: "Pacsirta" operettjéből. 22.20: Magyar művészlemez. 23: Zenekar.

Pénteken, június 30-án.

12.10: Művészlemez. 14: Cigányzene. 14.50: Táncezenekar. 15.30: Előadás. 15.45: Zenekar. 17.05: Dankó Pista nótáiból. 17.15: Műteremsarok. 17.45: Munkásfelőra. 18.15: A német birodalmi rádió műsorából. 19: A zsidókérdés Magyarországon. 19.15: Farsangi lakodalom. 22.20: Ráczi Vali énekel. 22.35: Táncezene. 23.15: Magyar zeneszerzők felőrája.

Sombaton, június 1-én.

12.10: Szórakoztató zene. 14: Szalonzenekar. 14.15: Mindenből mindenkinek. 15.30: Versek. 16: Magyarok az afgán király udvarában. 16.20: Táncegyüttes. 17: Cigányzenekar. 17.30: Hangképek innen-onnan. 17.55: Budapesti Hangversenyzenekar. 18.40: Küllgyi tájékoztató. 19: Német hallgatóinknak. 19.35: Operettbemutató. 22.20: Ki mit szeret.

Vasárnap, június 2-án.

7: Reggeli zene. 7.35: Öszinte beszéd. 8: Szórakoztató lemez. 9: Görögkatolikus istentisztelet. 10: Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.15: Székesfővárosi zenekar. 13: Előadás. 14: Művészlemez. 15: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. 15.45: Magyar zeneszerzők felőrája. 16.15: Anyasziv. 16.35: Légierők zenekara. 17: Szimfonikus zenekar. 17.10: Akiért mindig szivesen hallgatunk. 17.20: Magyar noták. 17.50: Előadás. 18.05: A pénz nem boldogít. 20.20: Hangképek a vasárnapi sportjáról. 20.40: Kolozsvári művészek. 22.20: Szórakoztató muzsika.

*

BUDAPEST I.: Június 29-én, csütörtökön, 13 órakor: „JUR- CSEK BELA FÖLDMŰVELÉS- ÜGYI MINISZTER SZÓZATA A GAZDÁKHOZ.” — 19.30 órakor: „A MAGYAR KENYER CNNEPE A RÁDIÓBAN.” — Június 2-án, vasárnap, 15 órakor: „I. MEHEK VANDOROLTA- TÁSA — 2. MIT KELL TENNI ARATÁSKOR, HORDÁSKOR ÉS CSEPLESKOR A LEGITÁ- MADASOK FOLYTAN VÁR- HATÓ TŰZVESZÉLY ELHÁ- RÍTÁSÁRA.”

BUDAPEST II.: Június 27-én, kedden, 17.30 órakor: „MEZŐ- GAZDASÁGI FELŐRA.” — Jú- lius 1-én, szombaton, 17.30 óra- kor: „MEZŐGAZDASÁGI FEL- ŐRA.”

KIADÓTÉLADJONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY Alttalános Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpesti Nygmező-ú, 3, Nyomdaért felelős: Ráczi István